

og jeg vil atter her fremhæve: ikke mindst til den danske Ungdom, der opvokser i Gaardmandshjem; thi Forholdet er netop det, at det mere og mere bliver dem, der glider ind under denne Form for Lovgivning.

Jeg tror, at Kravet er saa stærkt ude omkring i den danske Befolkning, at det vil være ret vanskeligt for Rigsdagens Partier at gaa derimod, og jeg haaber, at vi maa komme til en saglig Forhandling om disse Love, en Forhandling, der vil resultere i en Lovgivning, hvor man fortsætter frem ad de Veje, som Jordlovgivningen af 1919 har anvist, og med de Forbedringer, som disse Love indeholder.

Selve de enkelte Bestemmelser i Lovforslaget skal jeg ikke omtale meget, de er kendte for ærede Medlemmer af dette høje Ting. Vi har drøftet dem tidt her i Rigsdagen, men de har endnu ikke været underkastet en egentlig Realitetsdrøftelse i Udvalget, og jeg vil haabe, at man, naar vi er færdige med denne første Behandling, kan faa denne Realitetsbehandling, saa vi kan søge at finde hinanden. Forslagene her er ikke fremsat som noget Ultimatum. Det er et Forhandlingsgrundlag, og blot Principperne deri bevares, er vi fra vor Side villige til at strække os vidt, og jeg haaber, det skal lykkes at samle et Flertal i dette Ting for en Jordlovgivning af den Art, som er skildret i Lovforslagene her. Med disse Ord skal jeg anbefale Lovforslagene til en velvillig og hurtig Behandling i dette høje Ting.

Stengaard-Kirkegaard: Forinden man slaar ind paa en ny Vej, kan det jo være naturligt, at man først undersøger, hvorvidt den gamle er ubrugelig, eller om den muligvis ikke fører til det Maal, man ønsker at naa. Derfor er der Grund til at undersøge, om den Lovgivning, vi nu har, ikke gaar i den rigtige Retning eller er utilstrækkelig til at naa det Maal, man har sat sig.

Jeg anerkender fuldtud, at Maalet for vor Jordlovgivning, Maalet for Jordudstykningsen og Maalet for Oprettelsen af nye Hjem ude paa Landet er at give Arbejde og Erhverv til den Befolkningstilvækst, der kommer derude.

Hvis man statistisk vil se paa Befolkningmængden i Byerne og paa Landet i Løbet af adskillige Aar, saa véd vi jo alle sammen, at Byerne er vokset i Forhold til Landet ud over alle Grænser, kan man godt sige. Ser vi f. Eks. paa 1801, da boede der $\frac{4}{5}$ af hele Befolkningen ude i de egentlige Landdistrikter og var beskæftiget ved Landbrug, og kun $\frac{1}{5}$ af Befolkningen var

den Gang bosiddende i Byerne. Men saa var Forholdet allerede i 1901 dette, at de $\frac{2}{3}$ af den samlede Befolkning var bosiddende i Byerne og beskæftiget ved Byerhverv, og kun $\frac{1}{3}$ boede ude paa selve Landet og var beskæftiget ved Landbrug. Det er da forstaaeligt, at naar det er Tilfældet, naar vi har naaet det Resultat, saa maa der være foregaaet en stærk Bevægelse fra Landet til Byerne. Det er ret interessant, at Docent Warming f. Eks. har oplyst, at hvis vi tager Jyllands Landdistrikter i Aarene fra 1855 til 1901, saa var den samlede Befolkningstilvækst ude i disse Distrikter i disse Aar 461.000, og af disse 461.000 udvandrede 219.000, og tilbage blev kun 241.000. Men disse 219.000, der udvandrede fra selve Landet og hovedsagelig gik ind til Byerne — der gik dog ogsaa nogle til Udlandet —, de er Udtryk for en Bevægelse, der, man kan godt sige, kulminerede i Krigsaarene; thi da ved vi alle sammen, at der gik en stærk Strøm fra Landet ind til Byerne, hvor den forværrede den Arbejdsløshed, der var i Forvejen, og forøgede den Bolignød, der var i Forvejen. Og jeg anerkender saa fuldt som nogen, at der er Grund til at gøre, hvad der kan gøres for at standse denne Bevægelse. Men naar det er sagt, er der een Ting, som man skal forstaa, og det er, at man skal ikke agitere og ikke handle eller lovgive ud fra Forholdene i Krigsaarene, for det er en Kendsgerning, at 1920 betyder et afgørende Vendepunkt i saa Henseende. Hvis man ser paa Antallet af Landejendomme, saa er det rigtigt, at dette Antal endogsaa blev formindsket i Krigsaarene. I 1920 havde vi f. Eks. 2.000 færre Landejendomme, end vi havde i 1916, og det var en Følge af, at Spekulationen og Jobberiet ogsaa naaede ud til disse Objekter og kastede sig over Opkøb af Jord og Sammenlægning af Jord, der medførte Nedlægning af bestaaende Landbrug. Men ogsaa det Forhold var Lovgivningsmagten blevet opmærksom paa allerede i 1918, og saa gennemførte vi en Lov om Forbud mod Nedlægning af bestaaende Landbrug. Vi gik videre i 1919 og gennemførte de bekendte Jordlove, og endnu videre kan man sige, at vi gik i 1922, da vi reviderede den gamle Husmandslov af 1917. Og naar vi nu ser paa Antallet af Landejendomme, viser det sig allerede, naar vi tager den sidste Statistik fra Begyndelsen af 1923, at saa er der fra 1920 til Begyndelsen af 1923 oprettet 4.000 nye Hjem, 4.000 nye Landbrug; og det er i Virkeligheden et Udtryk for, at den Bevægelse, der var særlig stærk i Krigsaarene, og som var foregaaet mange